

jo v slovenskem kontekstu nemara celo lahko šteli za simptomatično. Gre za izjavljanje, ki naravnost vzorno povnanja svojo utemeljenost v določeni projekciji slovenske državne skupnosti:

»Tako zanj /namreč za osebo, s katero avtor polemizira, op. D. Š./ kot za obstoječo, na videz liberalistično, v bistvu pa kriptomarksistično politiko je značilno, da omalovažujeta suverenost slovenskega naroda, povzdigujeja pa, četudi bi državo sicer najraje odpravila, državljanstvo kot tako. Zato zavračata domoljubno in pristajata le na državljansko, od domoljubja in celo ustavnega patriotizma čim bolj oddaljeno vzgojo; kajti še nanjo se navezujeja z nekačnim, se pravi, iz marksizma izvirajočim odporom do države kot moderne države, do države, ki ni partijska država. Posledica je ta, da zavračata nacijo kot enotnost naroda in države, s tem pa tudi nacionalno identiteto in nacionalne interese. Zaradi tega so danes pri nas ogroženi trije nosilni elementi nacionalne države: sam slovenski rod, slovenska zemlja in slovenski jezik.«⁶

Piščeve polemično označene kvalifikacije tu za naš namen niso posebej pomembne, razen kolikor te pejorativno artikulirane napol zmerljivke vzvratno opredeljujejo njegovo ideološko, če ne že naravnost politično pristransko pozicijo. Kot vidimo, Hribar na očitkih nasprotnikom, ki jih opredeljuje kot »kriptomarksiste« ipd., utemelji svoj poudarek na »suverenosti slovenskega naroda«, kar v njegovem pisanju proizvede nekoliko tradicionalistični pojem nacije kot »enotnosti naroda (gotovo gre za etnijo) in države«. Če sam pisec to imenuje »moderna« država, je to pač trditve, ki je z dejstvi sedanjega sveta ni mogoče prav zelo enostavno dokazati. Na svetu je kar nekaj *nacij*, ki niso hkrati *etnijske* (narodi). Vendar pa nam tu seveda ne gre za pravilnost ali napačnost take opredelitve, ampak za razmeščenost poudarkov, ki kažejo na določeno, pogojno rečeno in brez posebne vrednostnega predznaka, nacionalistično usmeritev. Za naš namen tudi ni pomembno, koliko so Hribarjevi očitki nasprotnikom o tem, da »zavračajo nacionalno identiteto in nacionalne interese« sploh resnični in relevantni glede na karkoli, kar bi na tem negotovem območju zmuzljivih pomenov lahko opredelili kot resnico. Za naš namen pa ni nepomemben nje-

širša javnost, strokovna in akademska javnost. Zlasti za različnost razumevanj samega pojma državljske vzgoje je dobra ilustracija mednarodna monografija: J. Torney-Purta, J. Schwiller, J.-A. Amadeo, *Civic Education Across Countries: Twenty-four National Case Studies from the IEA Civic Education Project*, International Education Association, Amsterdam 1999.

⁶ Tine Hribar *Kultura laži je lažna kultura*, v: *Nova revija* 263–264 (XXII), Ljubljana 2004, 10–11. Citata iz besedila, ki skuša obračunavati z nazorskimi in političnimi neistomišljeniki (vključno z menoj), tu ne navajam zato, ker bi hotel avtorju odgovarjati na njegove trditve, očitke, stigmatizacije, insinuacije itn. Navedek nam tu služi zgolj in predvsem kot značilni primer diskurza, kakršen utemeljuje določeno »potrebo« po patriotski vzgoji.